

ВИСНОВОК

до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб

(реєстр. № 11281 від 21.05.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 16 липня 2024 року (Протокол № 125) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб (реєстр. № 11281 від 21.05.2024), поданий народним депутатом України Фроловим П. В. та іншими народними депутатами України.

Метою законопроекту є проведення всеукраїнської інвентаризації (обстеження) об'єктів нерухомого майна усіх форм власності, за результатами якої планується отримати реальну картину вільних об'єктів нерухомості, придатних для проживання внутрішньо переміщених осіб.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Проектом Закону, серед іншого, пропонується внести зміни у Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», доповнивши, зокрема, статтею 4².

Зміст запропонованих норм свідчить про створення Інформаційної бази даних об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб та закріплення основних норм про неї.

Так, частиною першою статті 4² пропонується визначити, що Інформаційна база даних об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб (далі – Інформаційна база даних) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення, надання відомостей про об'єкти державної, комунальної та за бажанням власника приватної форми власності, а саме: земельні ділянки, житлові будинки, будівлі, споруди (їх окремі частини), квартири, житлові та нежитлові приміщення та інші об'єкти нерухомого майна, які використовуються або можуть бути використані для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про Національну програму інформатизації» база даних - систематизована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх взаємозв'язків у визначеній предметній сфері.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» інформаційно-комунікаційна система - сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле.

Таким чином, база даних не може бути інформаційно-комунікаційною системою.

Аналіз запропонованих норм свідчить, що за своєю правовою природою та способом функціонування вона дійсно виконує роль інформаційно-комунікаційної системи, а, відтак, варто застосувати для неї іншу назву та не вживати словосполучення «база даних».

Звертаємо увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах визначаються вищезазначеним Законом України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Частиною другою статті 3 Закону передбачено, що ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегулівні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи, інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Таким чином, норми частини першої статті 4² проекту Закону потребують доопрацювання із врахуванням пункту 12 частини першої статті 2 Закону, а саме пропонуємо назву «інформаційної бази даних» замінити на «реєстр».

Частиною третьою статті 4² проекту Закону передбачено, що держатель та адміністратор Інформаційної бази даних визначається Кабінетом Міністрів України.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому серед іншого зазначаються:

- назва держателя реєстру;
- назва та/або вимоги до адміністратора;
- вимоги до публічних реєстраторів;
- вимоги до створювачів;
- об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будьяких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення; - дата початку функціонування реєстру.

Таким чином, вважаємо за доцільне статтю 4² проекту Закону, доповнити відомостями, визначеними частиною другою статті 26 Закону, виключивши при цьому частину третю цієї статті.

Враховуючи зазначене, проект Закону потребує ґрунтовного доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до норм Закону.

Абзацом другим частини першої статті 4² проекту Закону пропонується визначити, що відомості Інформаційної бази даних оприлюднюються на офіційному веб-сайті держателя Інформаційної бази даних (крім інформації з обмеженим доступом), у формі загальнодоступної інтерактивної мапи.

Відповідно до частини першої статті 10¹ Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація у формі відкритих даних - це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання. Розпорядники інформації зобов'язані надавати

публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

У зв'язку із вищевикладеним, пропонуємо абзац другої частини першої статті 4² проекту Закону після слів «інтерактивної мапи» доповнити словами «, а також у формі відкритих даних на єдиному державному веб-порталі відкритих даних.».

Крім того, пунктом 2 частини другої нової статті 4² проекту пропонується визначити, що Інформаційна база даних використовується, зокрема, для подання заявок на проживання в об'єкті нерухомого майна внутрішньо переміщеними особами.

Зауважимо, що проект не містить положень щодо способів та форми подання такої заяви (у паперовій чи електронній формі); куди подається заява на проживання внутрішньо переміщеними особами; форми повідомлення внутрішньо переміщених осіб про прийняття рішення про надання об'єкту для проживання тощо.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили, що законопроект покликаний створити інформаційну базу даних про доступні для проживання об'єкти, що може дати змогу реалізувати конституційне право на житло для громадян, що були вимушені покинути свої домівки внаслідок російської агресії.

Зважаючи на вищезазначені зауваження та пропозиції Міністерства цифрової трансформації України законопроект потребує відповідного доопрацювання.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб (реєстр. № 11281 від 21.05.2024), поданого народним депутатом України Фроловим П. В. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО